

Avtalspension KAP-KL – Ålderspension med fondförvaltning

Försäkringsvillkor 1 januari 2012

1 Försäkringsavtalet

Försäkringsgivare är Nordea Livförsäkring Sverige AB (publ) "Bolaget", 516401-8508, med säte i Stockholm.

Anknuten försäkringsförmedlare registrerad hos Bolagsverket är Nordea Bank AB (publ), org nr 516406-0120, 105 71 Stockholm.

För försäkringsavtalet gäller försäkringsansökan, försäkringsvillkor, administrationsavtal, kollektivavtal och svensk lag. Försäkringens omfattning framgår av försäkringsbrevet. Försäkringsavtalet grundar sig på de uppgifter valcentralen, arbetsgivare och anställd lämnar till Bolaget.

Avtalspension KAP-KL är ett pensionsavtal träffat mellan Sveriges kommuner och landsting och de kommunala fackliga organisationerna. Pensionsavtalet, Electum eller Valcentralen.se är valcentral.

2 Ikraftträdande och ansvar

Försäkringsavtalet träder ikraft och Bolagets ansvar inträder från och med den dag då försäkringsbolaget har fått uppgift från valcentralen om att anställd ska omfattas av avtalspension hos Bolaget. Bolaget skickar bekräftelse på ingånget avtal till försäkrad.

Försäkringsavtalet upphör vid sista utbetalningsdagen eller då försäkringskapitalet flyttas från försäkringen. Ålderspension med återbetalningsskydd upphör då försäkrad avlider och förmånstagare saknas. Ålderspension utan återbetalningsskydd upphör då försäkrad avlider.

3 Teckningsregler

3.1 Ingående av försäkringsavtal

Ålderspension med fondförvaltning tecknas som premiebestämd försäkring med återbetalningsskydd för anställd som omfattas av Avtalspension KAP-KL. Den anställda är försäkrad och förmånstagare. Arbetsgivaren är försäkringstagare och ägare av försäkringsavtalet.

3.2 Produktkrav

3.2.1 Ålderspension

Ålderspension tecknas utan krav på godkänd hälsoprövning.

3.2.2 Återbetalningsskydd

Ålderspension med återbetalningsskydd tecknas utan krav på godkänd hälsoprövning.

Återbetalningsskydd kan läggas till under premiebetalningstiden. Tillägg av återbetalningsskydd kräver godkänd hälsoprövning.

Tillägg av återbetalningsskydd kan ske utan hälsoprövning då försäkrad ingår äktenskap, inleder samboförhållande eller när arvsberättigat barn tillkommer, s k optionsrätt. Optionsrätten ska utnyttjas inom tolv månader från den tidpunkt då förändringen i familjeförhållandet inträffade.

4 Hälsokrav

Uppgifter om försäkrads hälsa kan krävas vid ansökan och ändring av försäkring som påverkar Bolagets försäkringsrisk. Bolaget kan avslå ansökan eller begärd ändring, med hänsyn till den information som inkommit till Bolaget. Hälsoprövning sker enligt vid var tid gällande riskprövningsregler.

Oriktiga eller ofullständiga uppgifter i hälsodeklarationen kan medföra att rätt till försäkringsutbetalning helt eller delvis uteblir eller att försäkringsavtalet blir ogiltigt.

5 Förmånstagare

För återbetalningsskydd gäller följande förmånstagarförordnande: I första hand make/registrerad partner/sambo. I andra hand barn.

Förmånstagare kan helt eller delvis avstå från sin rätt. I avstående eller avliden förmånstagares ställe träder den förmånstagare som är närmast i tur enligt förordnandet. Avstående förmånstagare återinträder om förmånstagare i senare led saknas.

Ändring och återkallelse av förmånstagarförordnande ska skriftligen inges till Bolaget.

Förmånstagare kan vara make/sambo, tidigare make/sambo samt barn till den försäkrade eller dennes make/sambo eller tidigare make/sambo. Förmånstagare kan endast vara personer som är tillåtna enligt

Inkomstskattelag (1999:1229). Förordnande som omfattar annan person är i den delen utan verkan.

6 Premien

Premien till ålderspension följer kollektivavtalet, men arbetsgivaren kan erlägga premier som överstiger den kollektivavtalade nivån.

Arbetsgivaren inbetalar premien till valcentralen som överför beloppet till Bolaget.

Om överförd premie är felaktig ska Bolaget återbetala respektive erhålla felaktigt belopp. Vid återbetalning till valcentralen har Bolaget rätt att belasta individuell försäkring.

7 Förmåner

7.1 Ålderspension

Ålderspension utbetalas vid avtalad utbetalningstidpunkt. Ålderspension ger upphov till ett försäkringsvärde vars storlek baseras på inbetalda premier och värdeutveckling i valda fonder, efter uttag av avgifter.

Ålderspension utan återbetalningsskydd påförs löpande arvsvinst, vilket gör att försäkringsvärdet blir högre än för ålderspension med återbetalningsskydd.

7.2 Återbetalningsskydd

Ålderspensionens återbetalningsskydd utbetalas i händelse av försäkrads dödsfall. Försäkringsvärdet motsvaras av aktuellt fondvärde.

Om dödsfallet inträffar under premiebetalningstiden motsvaras återbetalningsskyddet av försäkringsvärdet.

Om dödsfallet inträffar under utbetalningstiden motsvaras återbetalningsskyddet för tidsbestämd ålderspension av återstående försäkringsvärde. Vid livsvarig ålderspension motsvaras återbetalningsskyddet av den del av försäkringsvärdet som motsvarar ålderspension med 20 års utbetalningstid, avräknat tidigare gjorda utbetalningar.

8 Förvaltning

8.1 Placeringsregler

Premie och försäkringskapital får placeras i enlighet med de placeringsregler och i de fonder som vid var tid gäller för försäkringsavtalet. Antalet fonder kan vara begränsat. Under tid som fondhandel pågår i försäkringen kan nya order inte anmälas.

Bolaget äger fondandelarna men ansvarar inte för dess värdeutveckling.

8.2 Investeringsprofil och omplacering

Första premien placeras i den fond som Bolaget vid var tid anvisar. Försäkrad kan därefter ange en investeringsprofil och omplacera försäkringskapitalet.

Investeringsprofilen anger i vilka fonder kommande premier ska placeras. Vid omplacering anges i vilka fonder befintligt försäkringskapital ska placeras. En omplacering innebär inte att vald investeringsprofil ändras.

Vid otydlig eller felaktig begäran om omplacering eller ändring av investeringsprofil vidtas ingen åtgärd.

8.3 Placeringstidpunkt

Placering eller omplacering sker inom fem bankdagar från det att premien tillförts försäkringen eller anmälan om omplacering inkommit till Bolaget.

8.4 Fondkurs

Placering i fond sker till det andelsvärde som offentligt noterats för den dag transaktionen sker. Om offentlig kurs inte kan tillämpas har Bolaget rätt att tillämpa det försäljnings- eller inlösenpris som Bolaget på objektiv grund bestämmer.

8.5 Fond upphör m m

Om en fond upphör, sammanläggs med annan fond eller av annat skäl ej längre är valbar, har Bolaget rätt att överföra försäkringskapitalet till annan av bolaget vald fond.

9 Utbetalning

9.1 Fullgörande av utbetalning

Vid utbetalning ska anmälan göras till Bolaget och den som gör anspråk på utbetalning ska kunna styrka sin rätt till beloppet. Inkommer ej erforderliga handlingar senareläggs avtalad utbetalningstidpunkt ett år.

Under utbetalningstiden utbetalas en månatlig pension med början i slutet av den månad då försäkrad uppnår avtalad utbetalningsålder.

Utbetalning sker till konto i svensk bank eller på annat sätt som Bolaget godkännt.

Om försäkringsvärdet understiger 30 % av gällande prisbasbelopp, har Bolaget rätt att återköpa försäkringsavtalet, avkorta utbetalningstiden eller ändra utbetalningsperiodicitet.

9.2 Belopp som utbetalas

Befintliga fondandelar fördelas under utbetalningstiden. Vid varje utbetalningstillfälle utbetalas ett belopp som motsvarar värdet av fondandelarna, efter avdrag för eventuella avgifter och skatt. Försäljning av fondandelar sker inom fem bankdagar före utbetalningsdagen. Försäkrad eller förmånstagare tillgodogörs fondandelsvärdet som gäller vid den tidpunkt transaktionen äger rum. Utfallande belopp varierar med värdet på fondandelarna.

9.3 Ålderspension

Ålderspension utbetalas till försäkrad vid avtalad utbetalningstidpunkt. Ålderspensionen utbetalas normalt under fem år.

Under utbetalningstiden utbetalas en månatlig pension med början i slutet av den månad då försäkrad uppnår avtalad utbetalningsålder.

9.4 Återbetalningsskydd

Ålderspensionens återbetalningsskydd utbetalas till insatt förmånstagare i händelse av försäkrads dödsfall. Varje utbetalning sker under förutsättning att insatt förmånstagare finns.

Vid dödsfall under premiebetalningstiden utbetalas försäkringsvärdet i fem år.

Vid dödsfall under utbetalningstiden fortsätter utbetalningen från tidsbegränsad ålderspension under återstående utbetalningstid. För livsvarig ålderspension ändras utbetalningstiden från livsvarig utbetalning till tjugo års utbetalningstid. Från utbetalningstiden avräknas den tid som ålderspension utbetalats.

9.5 Återbetalning

Om utbetalning har gjorts under felaktiga förutsättningar är mottagaren skyldig att återbetala beloppet till Bolaget.

10 Ändringsregler

10.1 Förfogande

Rätten att förfoga över försäkringen tillkommer försäkrad. Förfoganderätt tillkommer förmånstagare först efter försäkrads dödsfall. Förmånstagare har rätt att omplacera försäkringsvärdet. Samtliga förmånstagare måste vara överens om ändring av försäkring.

Förfogande meddelas Bolaget. Ett förfogande kan inte ske retroaktivt.

En försäkring kan inte ändras på sådant sätt att den inte längre uppfyller villkoren för pensionsförsäkring enligt Inkomstskattelag (1999:1229).

10.2 Ålderspension

10.2.1 Utbetalningstidpunkt

Avtalad utbetalningstidpunkt kan tidigareläggas. Tidigaste utbetalningstidpunkt är normalt då försäkrad fyller 55 år.

Om försäkrad avlider under premiebetalningstiden har förmånstagare rätt att välja utbetalningstidpunkt.

10.2.2 Utbetalningstid

Försäkrad kan endast ändra utbetalningstid vid utbetalningstidpunkten. Utbetalningstiden kan variera mellan fem och tjugo år eller livsvarigt.

Om försäkrad avlider under premiebetalningstiden har förmånstagare rätt att ändra utbetalningstid till mellan fem och tjugo år.

10.2.3 Flytträtt

Ålderspensionens försäkringskapital kan flyttas till annan pensionsförsäkring i enlighet med Inkomstskattelagens bestämmelser.

Försäkringskapitalet får flyttas tidigast efter ett års försäkringstid. Flytt kan endast ske under premiebetalningstiden och inte efter försäkrads dödsfall.

Flytt sker inom 60 dagar från det att skriftlig begäran inkommit till Bolaget. Flytt som kräver hälsoprövning kan ske tidigast då hälsoprövningen är godkänd. Godkänd hälsoprövning krävs vid flytt av ålderspension utan återbetalningsskydd.

Försäkringskapitalet vid flytt utgörs av försäkringens faktiska värde vid flyttidpunkten efter avdrag för avgifter.

10.2.4 Återköp

Försäkringsavtalet kan inte återköpas.

10.2.5 Pantsättning

Försäkringsavtalet kan inte belånas eller pantsättas.

10.2.6 Överlåtelse

Överlåtelse kan ske i enlighet med Inkomstskattelag (1999:1229).

10.3 Återbetalningsskydd

Återbetalningsskydd kan väljas bort under försäkringstiden.

11 Räntebestämmelser

Vid utbetalning och vid flytt av försäkringskapital vid ett senare tillfälle än vad som angivits utgår ränta enligt Räntelag (1975:635). Dröjsmålsränta eller annan

räntegottgörelse understigande 0,5 % av prisbasbeloppet enligt Socialförsäkringsbalken (2010:110) utbetalas inte.

12 Ingivande av handlingar

Försäkrad och förmånstagare är skyldiga att inge de handlingar och på det sätt som Bolaget efterfrågar. Medgivande att inhämta upplysningar ska lämnas på begäran. Begärda handlingar och övriga upplysningar ska insändas utan kostnad för Bolaget.

13 Avgifter

Avgifter kan tas ut som procentuell avgift på premien, försäkringsvärdet och/eller som en styckekostnad. Avgifter kan även tas ut vid flytt av försäkringskapital samt andra förfoganden över försäkringsavtalet. Bolaget kan även ta ut en särskild marknadsavgift i samband med flytt. För fondförvaltning tillkommer fondförvaltarens avgifter. Avgift för avkastningsskatt uttas som ett engångsbelopp vid beskattningens ingång.

Bolaget har rätt till ersättning för utbetalning som medför särskilda avgifter eller kostnader som beror på betalningsmottagarens önskemål.

Bolaget har rätt att ändra avgifter under försäkringstiden. Förändringen kan även gälla för redan ingångna försäkringsavtal.

Bolaget tillgodogör sig avgifter och skatter genom att proportionellt sälja fondandelar.

14 Skatteregler

Försäkringsavtalet utgör enligt Inkomstskattelag (1999:1229) en pensionsförsäkring. Utfallande belopp beskattas i inkomstslaget tjänst.

Försäkringen omfattas av avkastningsskatt.

Bolaget förbinder sig att lämna kontrolluppgifter enligt Skatteförordningen (2011:1244).

15 Villkorsändring

Försäkringsvillkoren kan ändras under försäkringstiden om detta är nödvändigt med hänsyn till försäkringens art, ändrad lagstiftning, myndigheters föreskrifter, ändrad rättstillämpning eller omständigheter i övrigt. Ändringar kan även göras av annan anledning, om ändringen generellt sett inte innebär en betydande nackdel.

En villkorsändring träder i kraft vid den nya premieperiod som inträder närmast efter ändringen eller annan angiven tidpunkt.

16 Ansvarsbegränsning

Bolaget är inte ansvarigt för förlust som kan uppstå vid fördröjning av utredning rörande försäkringsfall, utbetalning av försäkringsersättning eller annan åtgärd. Detta om fördröjningen beror av krig, terrorattack, politiska oroligheter eller annan katastrofhändelse eller på grund av lagbud, myndighets åtgärd eller stridsåtgärd i arbetslivet. Förbehållet om stridsåtgärd i arbetslivet gäller även om Bolaget självt är föremål för eller vidtar sådan stridsåtgärd.

Skada som uppkommer i andra fall ersätts inte av Bolaget, om Bolaget varit normalt aktsamt.

17 Meddelanden

Bolaget ansvarar inte för ett meddelande eller ett dokument som fått felaktig lydelse, om rättelse vidtas så snart felet upptäckts.

Meddelande anses ha inkommit till Bolaget den dag det ankomststämplat eller på annat sätt daterats hos Bolagets huvudkontor under dess officiella adress.

Försäkrad eller annan berättigad ska utan dröjsmål påtala dels eventuella fel i mottagna handlingar och dels om bekräftelse på att begärd åtgärd vidtagits inte kommit honom tillhanda. Bolaget är inte ansvarigt för skada som skulle ha kunnat undvikas om reklamation skett utan dröjsmål.

18 Personuppgifter

Lämnade personuppgifter kan bli föremål för behandling hos Bolaget, bolag i Nordakoncernen eller andra företag som koncernen arbetar med.

Bolaget kan behandla personuppgifter för fullgörande av avtal och rättsliga skyldigheter samt förvaltningsåtgärder hänförliga till detta avtal. Behandling av personuppgifter kan även ske i marknadsförings-, produktutvecklings- och affärsutvecklings syfte.

Information om behandling av enskilda personuppgifter samt begäran om ändring av felaktig eller missvisande uppgift kan skriftligen begäras hos Nordea Bank AB (publ), Personuppgiftsansvarig, 105 71 Stockholm. Begäran om rättelse av personuppgift sker på samma sätt.

Valcentralen är personuppgiftsansvarig för den behandling av personuppgifter som sker hos Valcentralen.

19 Klagomål och tvist

19.1 Kontakta oss

Ett slutligt beslut kan prövas av Bolagets Försäkringsnämnd genom en skriftlig framställan till Nordea Liv & Pension, Försäkringsnämnden, 105 71 Stockholm.

Klagomål framställs till Nordea Bank AB, Avd Kundombudsmannen, R539, 105 71 Stockholm, tel 08-614 71 00.

19.2 Personförsäkringsnämnden

Personförsäkringsnämnden avger yttranden i tvister mellan ersättningsberättigade och försäkringsbolag inom sjuk-, olycksfalls- och livförsäkring. Personförsäkringsnämnden, Box 24067, 104 50 Stockholm. Tel. 08-522 787 20.

19.3 ARN

Allmänna Reklamationsnämnden lämnar rekommendationer i försäkringsfrågor. Allmänna Reklamationsnämnden, Box 174, 101 23 Stockholm. Tel. 08-555 017 00.

19.4 Upplysningar och råd

Konsumenternas Försäkringsbyrå kan lämna upplysningar i försäkringsfrågor. Konsumenternas

Försäkringsbyrå, Box 24215, 104 51 Stockholm. Tel. 08-22 58 00.

19.5 Allmän domstol

Ärendet kan även prövas i allmän domstol.

20 Definitioner

Administrationsavtal – Avtal mellan Bolaget och valcentralen som bland annat reglerar premiebetalning.

Fond – Investeringsfond som förvaltas av fondförvaltare som har rätt att driva fondverksamhet enligt Lag (2004:46) om investeringsfonder.

Förmånstagare – Den som enligt förmånstagarförordnandet ska erhålla utfallande belopp vid försäkringsfall.

Försäkrad - Den på vars liv försäkringen är tecknad.

Försäkringstid - Ett försäkringsavtals sammanlagda giltighetstid, som består av premiebetalningstid och utbetalningstid.

Försäkringsvärde/Försäkringskapital - Försäkringens vid var tid aktuella värde.

Huvudförfallodag - Försäkringsavtalets huvudförfallodag inträffar antingen vid ingången av nytt kalenderår eller vid ingången av nytt försäkringsår.

Premie - Det belopp som inbetalas till försäkringen före avdrag för avgifter.

Premiebetalningstid - Den del av försäkringstiden då utbetalning ej pågår.

Premieperiod - Tiden mellan två huvudförfalldagar.

Prisbasbelopp - Ett värdeindex som fastställs varje år enligt Socialförsäkringsbalken (2010:110).

Prislista - De priser och avgifter som vid var tid gäller för Bolagets försäkringsavtal. I prislistan angivna priser gäller även för befintliga avtal.

Utbetalningsdagen - Den dag då den faktiska utbetalningen sker.

Utbetalningstid - Den del av försäkringstiden då utbetalning pågår.

Utbetalningstidpunkt - Den tidpunkt då försäkringen aktualiseras och utbetalning kan påbörjas.